

ת"פ 57590/02 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 20-02-57590 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כבוד השופט, נשיא אבטול חן
בעניין: מדינת ישראל המאשימה
נגד פלוני הנאשמים

גור דין

הנאשם יליד 1982 הורשע בביצוע ארבע עבירות התעללות בקטין, לפי סעיף 368 לחוק העונשין התשל"ז- 1977.

על פי כתוב האישום המתווך הנאשם ורعيיתו נשואים זה זהה ולהם חמישה ילדים קטינים, הגadol שבhem יליד 2009. במשך תקופה של כשנתיים עבר לינואר 2020 בתדירות של פעם בחודש נהג הנאשם באלימות כלפי ילדיו, בכר שהצליף בגופם באמצעות חgorה, בין היתר על ידיהם, רגליהם, בטנם וראמם, וגרם להם לכאב רב. בנוסף נהג הנאשם להכות באמצעות ידו את אחד מילדיו על ישבנו. בחלוקת המקרקמים נותרו סימני חבלה על גופם של הילדים, לעיתים למשך מספר ימים.

במקרים נוספים נהג הנאשם לאיים על הילדים, כך שאם לא יבואו לקבל מכח אחת יקבלו שתי מכות, וכן נהג לרודף אחריהם עם חgorה, על מנת להרתיעם.

כשנתיים עבר ליום 23.1.20 במועד שאינו ידוע למאשימה, השמיע אחד הילדים קלה, עת שהה בביתו עם האם. בתגובה הודיע האם שתזהה על התנהגותו לאב, ובשל חששו של הילד שאביו יצלייף בו בחgorה, החליף הילד בגדיו לבגדים ארוכים, על מנת שההצלפות ייכבו לו פחות. כאשר הגיע האב לביתו, הוא הורה לילד להחליף בגדיו לבגדים קצרים, ולחכות לו בחדר שבו הוא שוכב על Bettovo. הנאשם נתן לבבב מחשב, והצליף חמיש הצלפות על רגלו וידיו החשופות של בנו. במהלך הצלפות בכיה הילד מכאב, אך הנאשם לא חדל מעשייו והורה לו להיות בשקט. בעקבות הנ"ל נגרמו ליד כאבים עזים וסימני חבלה ברגליו, גוף רעד, והוא התקשה ללכת.

הנאשם שהה במעצר בגין אירועים אלה החל מיום 20.2.20 ועד 23.3.20, אז שוחרר למעצר בית מלא בבית הורי, והורחק מילדיו. במקביל לנאשם נעצרה גם רעייתו, ובהמשך הוגש כתב אישום בגין עבירה תקיפה קטין על ידי אחראי והפרת חובת דיווח. מעצר ההורים ורחקתם מילדייהם הובילו לטטללה ממשית בח"י הילדים, ובಹמלצת גורמי הרווחה, הוחזרה האם לבית המשפחה ביום 20.3.20, ובחלווף כשנתיים ביום 28.2.22 חזר הנאשם לחיק משפטו.

לאחר הגשת כתבי האישום, נטו בני הזוג אחירות על מעשייהם, והופנו (במועדים שונים) לבית המשפט הקהילתי.

להשלמת התמונה יצון כי בת הזוג סיימה את תהליך השיקום בבית המשפט הפלילי בהצלחה במסגרת תפ"ק 42886-03-20, וביום 3.4.23 ניתן גזר דין בענינה, במסגרתו, בהתאם להמלצת שירות מבחן והסכומות הצדדים, בוטלה הרשותה והוטלו עליה צו מבחן למשך חצי שנה ו-150 שעות של"צ.

התהליך בבית המשפט הפלילי

הנאשם נקלט בבית המשפט הפלילי ביום 2.11.20. מאז התקיימו דיונים מרובים בענינו, והוגשו תסקיריו שירות מבחן תקופתיים.

ביום 22.04.21 הוגש תסקיר عمוק הסוקר את נסיבות חייו האישיות והמשפחות של הנאשם, ומתחוה את תכנית הטיפול לשיקומו. מהאמור בתסקיר עולה כי הנאשם, נשוי ואב לשישה ילדים, נעדר עבר פלילי, וזה הסתבכותו הראשונה והיחידה בפליליים.

הנאשם נולד למשפחה מתפרקת, נעדרת מעורבות בפליליים, אך נוקטת באלים ככלי לחינוך הילדים. הוא支付ים 12 שנות לימוד, לאחריהן עבד מספר שנים בארץ הברית, ועם חזרתו ארצה ריצה מסר בכלא צבאי בגין נפקדות, לאחריו支付ים שירות קרבני מלא.

לאחר שחררו מהצבא, חזר הנאשם לשוק התעסוקה, ובמקביל השתלב בלימודי מחשבים, עד להפסקתם בהוראת רבו. מאז ועד היום עובד הנאשם בתחום הריצוף והשיפוצים, ואולם נוכח שאיפותו לשינוי תעסוקתי, הוא השתלב בלימודי טיס אזרחית מאז שנת 2017.

עם הפניהו הנאשם לבית המשפט הפלילי, התקבל רושם כי הוא מחזיק בתפיסות הוריות שגויות, וניכרה נזקנות להתרבות טיפולית משמעותית. בהתאם לכך, נבנתה תכנית שיקומית הכוללת התיחסות להיבטים רגשיים, הוריים, זוגיים, כלכליים וחברתיים.

בחילוף כשנתיים וחצי של הליך הפלילי, השלים הנאשם בהצלחה את חמשת שלבי התכנית. שירות מבחן עומד על הדרך השיקומית שעבר הנאשם ועל הישגיו הטיפוליים, בהם ביסוס וייצוב הקשר עם גורמי טיפול וסמכות, שיפור המודעות ביחס לדינמיקה הזוגית וההורית, הגמת דפוסי חשיבה, מוטיבציה לחיזוק הקשר עם הילדים, השתלבות יחד עם בת זוגו בטיפול ארוך טווח במסגרת "נתבים להורות", השלמת סדנת כלים גישוריים ושיפור מיומנויות תקשורת, קידום זכויות לרוחות המשפחה והסדרת חובות. מכלול האמור מתרשם שירות מבחן מהפחחתת סיכון להישנות העבירות, לצד צורך משמעותי הטיפול בתחום הזוגי וההוררי, גם לאחר סיום הליך המשפט.

בתסקיר המסכם המליך שירות מבחן על ענישה שיקומית, הכוללת צו מבחן למשך חצי שנה ו-150 שעות של"צ. שירות מבחן התבקש להתייחס גם לסוגיית הרשותה, נוכח שאיפותו התעסוקותי של הנאשם בתחום הטיס, אך לא עשה כן, מהטעם שלא הוצאה לעיננו מנעה חוקית לקבל רישיון טיס בהינתן קיומו של עבר פלילי מהסוג הרלוונטי.

טיפולים לעונש

הצדדים מסכימים לאמץ את המלצות השירות מבחן לענין העונש, אך חלקם סביר שאלת ביטול הרשותה.

בא כוח המשימה עמדה בטיעוניה על הליך השיקומי שעבר הנאשם, התקדמותו הדרגתית, התיציבותו בקשר עם גורמי הטיפול, וקידום יודי התכנית. נוכח התרשומות השירות מבחן מהפחחתת הסיכון ומכך שהנאשם מסוגל כוון ליצור

תהליך התבוננות עצמית, מצאה המאשימה כי יש לראות את הנאשם כמי שהשלים את תכנית בית המשפט הכהילתי בהצלחה. ואולם, לשיטתה, אין להעתלם מעמדת גורמי הטיפול לפיה ההליך הטיפולי טרם הושלם, ומכך שה הנאשם עדין מחזיק בעמדות נוקשות. בנסיבות העניין, כמו גם בהתחשב בסוג העבירה שבוצעה, תדירותה, משכחה וחומרתה, עתירה באת כוח המאשימה להאריך את תקופת המבחן ולהוותיר את הרשעה על כנה.

בהתייחס לטענת הנאשם לפיה הורתת הרשעה תפגע ביכולתו לבצע שינוי תעסוקתי ולהשתלב בהדרכת טישה, סבירה באת כח המאשימה כי אין בכך כדי להלום את תנאי הנזק הקונקרטי שנקבע בפסקה לביטול הרשעה, שכן אין חולק שעיסוקו הנוכחי כאינסטלטור אינו צפוי להינזק מההרשעה. בשלבי הדברים, ובمعנה לטענת הנאשם כי יש לבטל את הרשותו גם נוכח ביטול הרשעה של רعيיתו, ציינה המאשימה כי עניינים של השניים שונים בכל הפרמטרים המרכזיים לעניין, בהם סוג העבירה וחומרתה, מידת השפעת הרשעה על עיסוקם, ואף מידת התרומות מההליך השיקומי ועומק השינוי שערךכו בחיהם.

בא כוח הנאשם התמקד בטיעונו בשאלת הרשעהomidת הפגיעה לנายน�名ה וויחלט על הורתת הרשעה על כנה. לדבריו, הנאשם عمل על שינוי תעסוקתי מאז שנת 2017, הש퀴 שעות רבות ועלויות משמעותיות בקורס הטיס, והשלים זה לא מכבר את חוק לימודיו. יחד עם זה, הנאשם מנוע מלקלבל את רישיונו, נוכח הוראה חוקית (תקנה 12 לתקנות הטיס (רישונות לעובדי טיס), תשמ"א- 1981) האוסרת מתן רישיון טיס לבעל עבר פלילי, ואף אינה מוקנה כל שיקול דעת מנהלי לסתיה ממנה. בהקשר זה ציין הסגנור את העובדה שמדובר בהסתמכות ראשונה ויחידה של הנאשם בפלילים, כמו גם את נסיבות חייו שקיימו בו את התפיסות החינוכיות, מכוחן ביצע את העבירות. בהתייחס לחומרת העבירות, הפנה בא כי הנאשם לשורת פסקי דין במסגרתם בוטלה הרשעה משיקולי שיקום, גם בעבורות חמורות ביותר.

ה הנאשם פירט בדבריו את נסיבותו האישיות והמשפחתיות, השינוי התודעתי שהוא עורך בסיווג גורמי הטיפול, ובחירותו החדשנות לחיזוק הקשר עם ילדיו. בהתייחס לשאיותיו התעסוקתיות ציין כי הלו נובעות מהkowski הפיזי הכרוך בעבודתו כאינסטלטור ורצונו לשדרוג תעסוקתי. במלול, ביקש הנאשם להימנע מהרשעות על מנת שלא לסכל את השינוי התעסוקתי עליו הוא עם מהה ש ש שנים.

דין

הعبירות אותן ביצע הנאשם אין קלות. בית המשפט העליון חזר ופסק כי אלימות פיזית של הורים כלפי ילדיהם מהוות דפוס פעולה עברייני שיש לנחל נגדו מלחמת חומרה, ומשכך נדרש תגובה עונשית קשה וכואבת על-מנת להביא לצמצומה ומיגורה (ע"פ 2722/23 מדינת ישאל נ' פלוני (9.5.23)).

אמנם מעשי האלימות המפורטים בכתב האישום אינם מרף החומרה הגבוה של עבירות ההתעללות, ואולם תדרותם והטלת האימה וההשלפה שהיו כרוכים בהם, דווקא על ידי אב המופקד על שלום ילדי, בטחונם ורוחותם, תוך ניצול עורי הכח והשליטה- טומנים בחובם את עיקר הנזק שהובס לידי המשפחה - ומכאן חומרתם.

כאמור, הנאשם ורعيיתו שולבו בבית המשפט הכהילתי, בניסיון לשיקום המערכת המשפחתית, ובבאת מזור ותיקון ארוך טווח, ככל הניתן, לילדים נפגעי העבירות. הנאשם עובר כברת דרך שיקומית, משנה דפוסי חישבה, לומד שפה רגשית, קשוב יותר לצרכי ילדיו, ונכנס להעמק טיפול, גם לאחר סיום התכנית הכהילית. על הצלחותיו בהליך מעידה יותר מכל העמדה העונשית השיקומית של המאשימה, הנconaה כיום בחולף כשבטים וחזי של טיפול, לאמץ את המלצות שירות מבבחן, ולהסתפק בצו מבבחן ושל"צ. לעומת זו הגם שאינה ברורה מآلיה, הינה התוצאה העונשית הרואה למי שבוחר

במסע שיקומי מפרק, על העליות והמורדות הכרוכות בו, ומציב לנגד עינו כמטרה עליונה את שיקומו ורווחת משפחתו. בرم, באשר לשאלת הרשעה, דעתו הינה כדעת המאשימה, שלא ניתן להימנע במקרה זה מהרשעה. זאת יודגש מבלתי להפחית שהוא זה מהישגו של הנאשם, ומהמחירים הכבדים ששילם הוא ושילמה משפחתו בגין מעשיו, ולרבות משל מעצרו והרחקתו כשתיים מבית המשפחה.

כידוע, הימנעות מהרשעה או ביטולה, מהווים אמצעי חריג, שיינקט רק אם שוכנע בית המשפט כי אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן הרשעה לבין חומרת העבירה שביצעה ונסיבותה ביצועה. לקביעת האמור, יבחן התקיימות של שני תנאים מצטברים: האחד, האם סוג העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים לוותר בנסיבות המקשה על הרשעה מבלתי פגוע באופן מהותי בשיקולי העונשה האחרים, והשני, האם הרשעה תפגع חמורה בשיקום הנאשם.

בכל הנוגע לסוג העבירה ולנסיבות ביצועה - כזכור, הנאשם שבפני הורשע בעבירות התעללות בקטין, המחייבת לטעמי כלל גינוי של ממש והבעת סלידה חברתיות, ولو בדמות הותרת הרשעה על כנה. ואולם, בקביעה זו אין סיג, שכן כידוע, וכי טען הסגנור, התמקדות בעבירות בלבד, לא אפשר לבחור בדרך של ביטול הרשעה במקרים לא מבוטלים המתאיםים לכך (ע"פ 3554/16 **יעקובוביץ נ' מד"** (11.6.17)), ולפיכך מצאתי להמשיך ולבדוק את שיעור הנזק הצפוי לנאשם מהרשעתו.

בכל הנוגע לתנאי השני - כזכור הנאשם עובד כאינסטלטור למחייתו, ובריו כי עיסוקו זה לא צפוי להיות מושפע כלל מהרשעה בדיון. לא זו אף זו, גם לעניין רישוון הטיס הנזכר לו לקידום שינוי תעסוקתי, הרי שעיוון בתקנות הטיס מלמד כי רישום פלילי אינו מסכל כמעט את האפשרות לקבלת רישיון, אלא גורר תקופת המתנה, העומדת במקרה שבפנינו על משך מקסימלי של חמישה שנים מעת גזר הדיון, בעוד לרשות הרישוי שיקול דעת מנהלי לקיזור תקופה זו עד למחציתה (תקנה 12(ג) לתקנות הטיס). מצב דברים זה מעמיד לשיטתי את הפגיעה התעסוקתית הצפואה לנאשם ברמה מידית, שאינה מצדיקה את ביטול הרשעה.

בشكلו האמור, אני סבור אפוא כי חומרת המעשים, מחד, והעדר עבר פלילי והשיקום אותו עבר הנאשם, מאידך, מאפשרים הקלה משמעותית בעונישה, אך אינם מאפשרים הימנעות מהרשעה, גם נוכח הפגיעה והעיכוב המשמעותי בהתקדמותו המקצועית של הנאשם. תוצאה זו הולמת בעיני גם את המדרג העוני בין הנאשם ורعيיתו - נוכח העובדה שעלו שניהם הוטלו של"צ ו מבחן בהיקף זהה - ומביאה לידי ביטוי את הפער בחומרת מעשייהם (התעללות בקטין בענייננו אל מול תקיפת קטין ע"י אחראי והפרת דיווח בעניין הרעיה), כמו גם את הישגיהם השיקומיים, המרשימים אך שווים בעומקם. אזכור לעניין זה עוד, כי הפגיעה שהיתה צפואה מהרשעת רעיית הנאשם, העובדת XXX, הייתה ממשית וكونקרטית, בשונה מעניינו של הנאשם כמפורט מעלה.

עם סיום מצאתי להפנות דברי לממונה על רשות הרישוי, בהנחה שתוגש בפניו בקשה לקיזור תקופת המתנה לקבלת רישיון הטיס. לו תשמע דעתך, ראוי לשקל, בין יתר השיקולים הضرריים לעניין, את סוג העבירה שבה הורשע הנאשם, אורח חייו הנורטטיבי, העדר עבר פלילי קודם, ואת ההיליך השיקומי שהוא עבר, ולסייע במידת האפשר ביצוב שיקומו, על כל רבדיו, לרוחתו ורווחת בני משפחתו.

**סוף דבר, כאמור, מצאתי להותיר את הרשות הנאשם על כנה, ולכבד את הסכומות הצדדיים לעניין העונש.
לפיכך אני דין את הנאשם לעונשים הבאים:**

1. צו מבחן למשך ששה חודשים, במהלך הנאשם בקשר עם שירות מבחן ויתמוך בטיפול בנתיבים להורות.

2. צו של"צ בהיקף 150 שעות למשך שנה, על פי תכנית שיתווה שירות מבחן.

הסביר לנאשם כי במידה ולא יעמוד בצו המבחן או בצו של"צ במלואם, יכול ויובא ענינו לדין מחדש בבית המשפט.

קובע לדין מעקב ליום 23.9.23. שירות מבחן יגיש תסקير עדכני עד חמישה ימים לפני הדיון.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, ד' סיון תשפ"ג, 24 Mai 2023, במעמד הצדדים.